

Slangenkuil? Liever paling

*De rust is terug in het leven van advocaat **Keje Molenaar** (58). Als voetbalprof van Ajax overwoog hij ooit serieus om het veld uit te lopen en nooit meer terug te komen. Als voetballiefhebber stapte hij onbezoldigd in een slangenkuil om de idealen van Johan Cruyff te verwezenlijken. De kater is weggespoeld, de liefde voor het spel gebleven.*

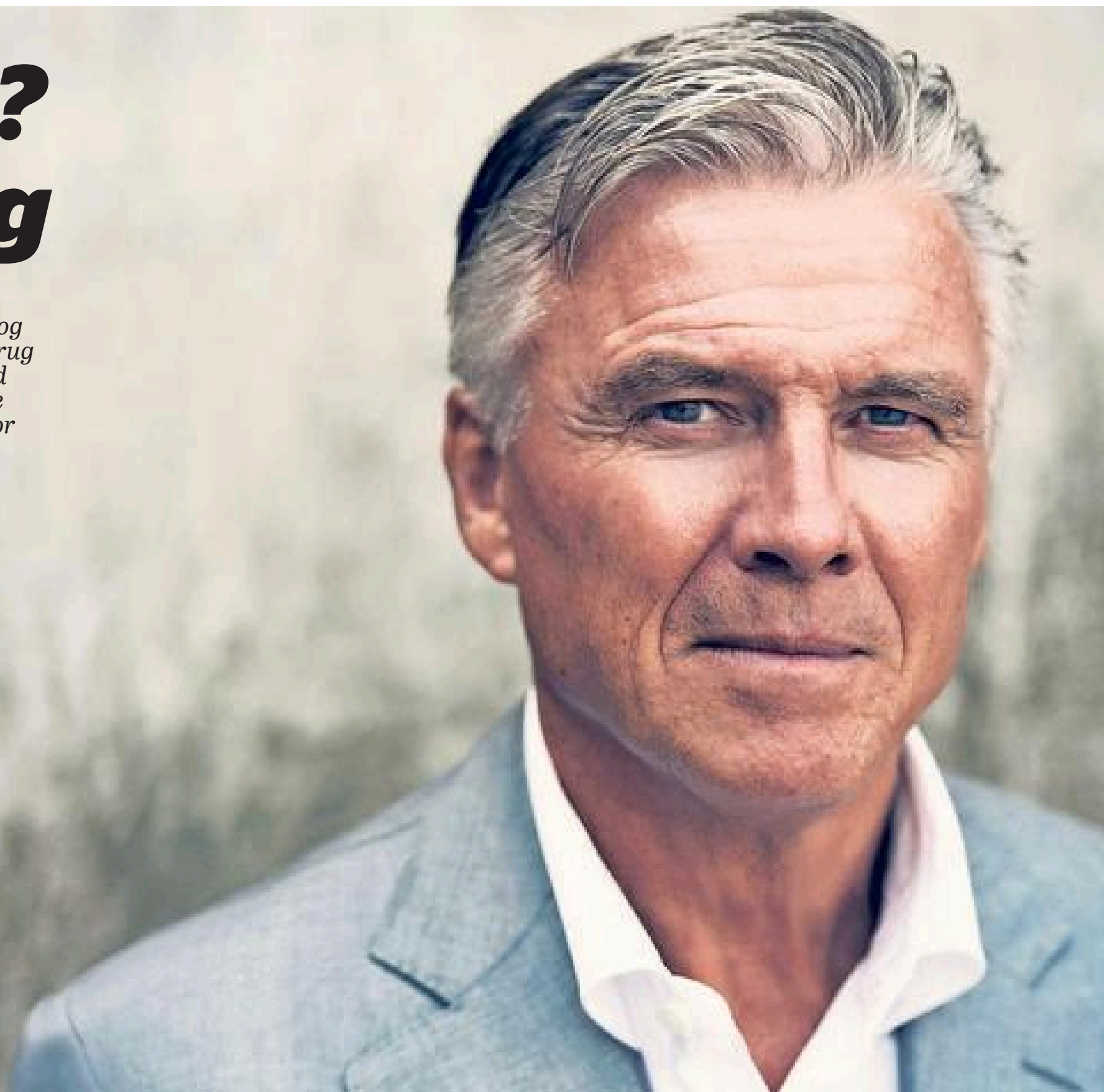
Door **Bert Dijkstra** Foto's **Mark Uyl**

Tijdens de Europa League-finale van Ajax tegen Manchester United zat Keje Molenaar als analist in de studio van Fox Sports en baalde. Weinig zo aangenaam in het ondermaanse als leuk aanvallend voetbal, maar wanneer de trainer van United het vermaak met z'n eigen loopgravenoorlog verpest... „Ik had een taak en moest dus blijven kijken, anders was ik leukere dingen gaan doen. De tactiek van zo'n Mourinho, daar ren je toch bij weg? Dan kun je toch beter een boek gaan lezen?”

Zoals altijd onberispelijk gekleed, dit keer in stemmig grijs. „Kom even mee”, zegt hij bij de begroeting in paviljoen Smit Bokkum achter de haven van Volendam. We lopen door een schuur naar het (in deze contreien) heilige der heiligen: de plek waar Jan Smit de beste paling ter wereld schoonmaakt. De aalberg op de tafel is hoog, de oogst rijk. „Goeie spits vroeger, Jan. Van FC Volendam. Maar ja, akelige blessure... Dus kwam hij in de vis terecht en ook daarin is hij een hele goeie. Vakman, hoor.”

Keje Molenaar maakt een ontspannen indruk. Zelfstandig advocaat inmiddels, niet langer werkend in de hectiek van een maatschap. Verlost ook van de gekte die losbarstte toen hij Johan Cruyff steunde in diens pogingen om Ajax te hervormen.

Terug in het restaurant, met uitzicht op het IJsselmeer. „Je mag wel zeggen dat ik inmiddels weet

hoe een slangenkuil eruitziet.”

Voor een voetballiefhebber als jij is het spel van je twee zoons op het veld toch veel aantrekkelijker dan de vuile spelletjes van volwassenen aan vergadertafels?

„Véél aantrekkelijker. Mijn liefde voor het spelletje op zich gaat ver. Ik heb met mensen binnen Ajax de afgelopen maanden vaak discussies gevoerd over het gebrek aan prijzen. Dat werd in de schoenen geschoven van trainer Peter Bosz: leuk dat voetbal van hem, maar wat hebben we nou gewonnen? Als ik die geluiden hoor, denk ik: ben ik nou gek? Het gaat er toch om dat je de mensen vermaakt? Daarom was ik zo'n bevolgen aanhanger van de ideeën van Johan Cruïjff: voetballen doe je voor het publiek. Als profs de lol en de gedrevenheid uitstralen van jongetjes die op straat tegen een bal schoppen, dan wordt iedereen die naar hen kijkt vanzelf heel erg blij. Ik krijg dat gevoel als ik naar m'n twee zoons kijk.”

Jij begeleidt de jongste, jouw vrouw Christiane de oudste, verdienstelijke spits in de jeugd van FC Volendam. Een bewuste rolverdeling?

„Ja, dat gebeurt op verzoek van de oudste. In het begin probeerde ik hem een beetje te coachen, maar dat vond hij op een of andere manier te belastend. Ik deed het altijd heel rustig en toch had hij liever dat z'n moeder met 'm meeding dan z'n vader, de ex-profvoetballer. Ik ga wel regelmatig naar hem kijken, soms met Sjaak Swart die hij als zijn opa ziet, maar ik blijf op de achtergrond. Hij is zestien, een gozer van 1.94 meter, slimme jongen. Heerlijk om te zien hoe hij zich ontwikkelt, heerlijk om naar dat soort jongens te kijken.”

Waarom had het bestuurlijke gesodemierter bij Ajax zo'n magnetische werking op jou? Waarom doet een geslaagde advocaat met een leuk gezin zichzelf die ellende aan?

„Dat heb ik mezelf achteraf ook afgevraagd. Maar het gebeurde gewoon. Het ging slecht met Ajax, dat zagen m'n kinderen en ik vanaf de tribune. Echte Ajacieden, die twee jongens, dat speelde ook nog een rol in mijn keus. Johan Cruïjff veegde in z'n Telegraaf-column de vloer aan met het beleid en ik werd als reactie daarop gebeld door ras-Ajacied Lex Hes. 'Keje, we kunnen de boel alleen veranderen als we ex-voetballers in de ledenraad zien te krijgen', zei Hes. Vond ook Cruïjff een goed idee. 'Heb je daar zin in?' vroeg hij me vanuit Barcelona. M'n vrouw had ook iets van: 'Jezus, wat begin je aan', maar na goed overleg hebben we toch besloten dat ik het moest doen.”

Je noemde de vergaderingen van die Ajax-ledenraad

'Poolse landdagen' omdat dertig mannen door elkaar heen zaten te schreeuwen.

„Ja, maar dat wist ik nog niet toen ik 'ja' zei tegen Cruïjff, dat moest ik nog ontdekken. Tegenover die bittere pil stond het zoet van het contact met Johan. Ik heb in een grijs verleden twee jaar met 'm gevoetbald, maar nu leerde ik hem pas echt kennen, als een warme inspirerende man. Veel milder dan zoals ik hem op het veld had meegemaakt. Fantastisch mens. Na een paar van die Poolse landdagen drong wel tot me door hoe moeilijk het zou worden.”

Kom je thuis in je woonkeuken met de twee Boeddhabeelden, keert de rust terug en denk je: waar ben ik in godsnaam mee bezig?

„Absoluut, maar als ik tegen Johan Cruïjff heb gezegd: 'ik ga met je mee', dan ga ik met hem mee. Dan loop ik niet na één blik in de slangenkuil hard weg. Dan ga ik tot het gaatje. In die periode was de helft van m'n werktijd gevuld met Ajax en de enige beloning was een bak shit. Als je in dit land een goede relatie met Cruïjff kreeg, dan moest je oppassen, want dat mocht niet zomaar. Wie te dicht bij Johan kwam, werd neergesabeld. Ik dus ook.”

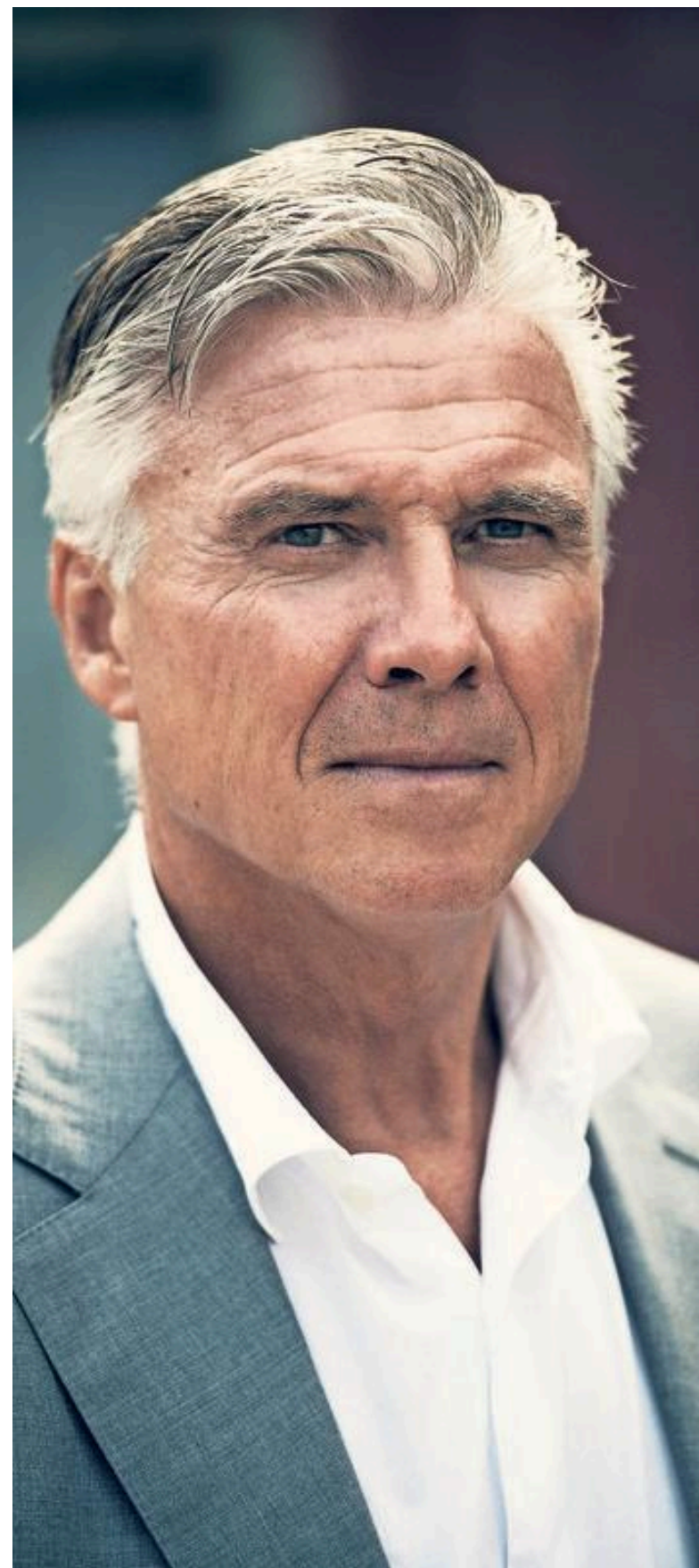
Je werd 'ijdelruit' genoemd. En 'wethouder Hekking' omdat je zo vaak in beeld kwam.

„Dat ik met het Cruïjff-verhaal op tv kwam, was op verzoek van Johan. 'Dat is jou op je lijf geschreven, jij kunt het goed vertellen', zei hij. In die rol komt er van alles op je af. De een vindt jou een klootzak, de ander vindt je geweldig. Ook daar wen je snel aan.”

Zit je bij Pauw & Witteman tegenover zo'n minkukel op sportgebied als prof. Maarten van Rossem die dan zegt: 'Jij komt uit Volendam en daar is iedereen stapelmesjogge'.

„Ach, als die man dat roept... Zo'n kinderachtige opmerking om goedkoop te scoren, kan ik gemakkelijk van me laten afglijden. Als advocaat en ook als mens moet je hard op de zaak zijn en zacht op de persoon. Hoe hard Johan en ik ook werden aangepakt, we hebben ons nooit negatief uitgelaten over de mensen die binnen Ajax onze tegenstanders waren. Ik zei weleens tegen Cruïjff: 'Allemachtig, wat is dat een verschrikkelijke eikel', maar dan reageerde hij laconiek: 'Ik heb z'n rugnummer genoteerd, komt vanzelf goed'. Eén keer was hij des duivels, toen werd gesuggereerd dat hij Edgar Davids zou discrimineren. Maar echt uit zijn rol vallen deed hij nooit. Ik heb alleen mijn verbijstering uitgesproken over Bergkamp en Jonk, twee voetballers die samen hebben gespeeld en er bij Ajax samen niet uitkwamen. Dat zij elkaar de tent hebben uitgevochten, was voor mij, en ook voor Johan, de groot-

'Als je een goede relatie met Cruïjff had, moest je oppassen'

ste teleurstelling. Ik ben opgevoed met de voetbalwijjsheid: bij een meningsverschil ga je naar de kleedkamer en scheld je elkaar verrot met de deur dicht. Dit was voor mij een cultuurschok. Ik heb nog voorgesteld om als mediator op te treden, maar het was een kansloos verhaal. Toen Johans ziekte daar nog bij kwam, hebben hij en ik tegen elkaar gezegd: laten we er maar een punt achter zetten, dit werkt niet.”

Was jij zonder voorzitter Jan Guyt van FC Volendam advocaat geworden?

„Ik denk het wel, maar Jan heeft me zeker geïnspireerd. Eerst door me zakelijk te begeleiden bij m'n transfer naar Ajax en vervolgens door me aan te sporen om als profvoetballer rechten te gaan studeren. Ik zei tegen hem: 'Ik vind voetballen zo leuk dat ik het 24 uur per dag kan doen, maar ik weet niet of ik er gelukkig van wordt als het mijn beroep is'. Dus zei Jan: 'Dan moet je ernaast gaan studeren'. Is een goede beslissing geweest, want ik ben voetbal altijd als spel blijven zien. Als dat spel een middel van bestaan wordt, krijg je een ander verhaal. In m'n eerste jaar bij Ajax – ik was al geselecteerd voor het Nederlands elftal – brak ik m'n enkel. Die druk... Dat opgefokte, het soms totaal krankzinnige gedrag in het profwereldje, die totale blinde focus... Was aan mij niet besteed.”

Trainer Kurt Linder zei: 'Keje is niet professioneel met z'n vak bezig, want hij zit met z'n neus in de studieboeken als z'n teamgenoten aan het klaverjassen zijn'.

„Ja, daar moest ik erg om lachen. Die Feldweibel met z'n achterlijke teksten. Ik zal je vertellen wat voor rare vent dat was. We speelden in 1981 tegen Willem II, uit, m'n beste wedstrijd voor Ajax ooit. Ik scoorde drie keer, als vleugelverdediger, kreeg in jullie krant als enige speler vijf sterren. We moesten een paar dagen later thuis tegen Feyenoord en gingen daarvoor aan de kust in een trainingskampje. Liepen we over het strand, zei Linder tegen mij: 'Was goeie partij van jou, maar jij maakt niet elke wedstrijd drie goals, hè.' Zo'n man moet je dan nog serieus nemen.

's Avonds maakten we in het Olympisch Stadion tegen Feyenoord een schitterend doelpunt. Piet Schrijvers rolde uit naar Wim Jansen, Wimpe speelde mij diep aan op de rechtervleugel, ik gaf voor en Wim Kieft scoorde. De bal had drie keer een voet geraakt en lag in het doel, heerlijk moment, voetbal op het hoogste niveau. En wat doet Linder? Mij verschrikkelijk uitfoeteren vanuit de dug-out. Toen heb ik serieus overwogen om het veld af te lopen en nooit meer terug te komen. Dacht: wat zou er gebeuren als ik nu gewoon naar huis ga? Ik was in de vorm van m'n leven, maar had helemaal geen zin meer in dat achterlijke circus.”

Waarom ben je toch blijven staan?

„Omdat ik prof was geworden. Had ik zelf voor gekozen en dan moet je niet zeiken. Bij Ajax op het

hoogste niveau spelen geef je natuurlijk ook niet zomaar op.”

Bij Feyenoord had je last van 'voetbalneurose'.

„Ja, dat was een duidelijk statement. Ik werd daar op een verschrikkelijke manier geflikt door Hans Kraaij sr. en vond dat er grenzen waren overschreden. Ook een profvoetballer hoeft zich niet alles te laten aanleunen.”

Ben je als betaalde kracht verlost van de gekte, zoek je het als onbezoldigde kracht weer op, uit liefde voor het voetbal.

„Meer uit liefde voor Cruïjff. Als voetballer en als liefhebber van het spel.”

Wat had je gedaan als de revolutie was geslaagd en Cruïjff je zou hebben gevraagd om directeur of voorzitter van de raad van commissarissen te worden?

„Dat heeft hij me gevraagd, onderweg in zijn Audi. Ik zei: 'Dat moeten we nou net niet doen, want dan maken we dezelfde fout als alle anderen in de voetbalwereld die een beleid omver gooiden en vervolgens zelf op het pluche gingen zitten. Er zijn genoeg mensen capabel genoeg, ik trek me straks terug'. Eén keer, in 2008, heb ik serieus overwogen om directeur van Ajax te worden nadat mijn maatschap in Volendam uit elkaar was gevallen. Ik besloot toch advocaat te blijven en toen kreeg ik kort daarop een aanbod van Feyenoord om directeur te worden. Ook een prachtige club, maar ik heb het niet gedaan.”

Omdat je vrouw als advocate heel erg goed gespecialiseerd is in echtscheidingszaken?

„Hahaha, ik heb het uitgebreid met haar besproken toen het ging om advocaat blijven of voor Ajax kiezen. Ze zei 'Volg je hart', maar toen ik de keus had gemaakt, was het klaar.”

Je bent ook advocaat geworden omdat je destijds als voetballer niet genoeg verdiende om het de rest van je leven financieel te kunnen uitzingen.

„Gerrit Mühren was speler van het grote Ajax, maar vertelde me dat hij in 1972 netto minder overhield dan z'n buurman, de metselaar.”

Nu moet Gerrie vanaf zijn wolk toezien hoe voor een speler als Neymar een kwart miljard euro wordt neergeteld.

„Ja, maar dat is gewoon de marktwerking, het directe gevolg van het kapitalistische systeem. Dat geld is voor het eind van het jaar terugverdiend met marketingopbrengsten, dus wat is het probleem? Jij en ik gaan nog meemaken dat voor een voetballer een miljard euro wordt betaald. Dat heeft niks meer met kwaliteit te maken. Gerrit kreeg met zijn fabuleuze techniek 100.000 mensen in het Bernabeu-stadion

CV

Geboren
Volendam,
29 september
1958

Carrière
1977-1990:
speelde voor
FC Volendam,
Ajax, Fey-
enoord en SVV.
Werd in 1982
met Ajax lands-
kampioen en
won een jaar
later met
dezelfde club
de dubbel
(landstitel en
beker). Speelde
twee inter-
lands.
Sinds 1990
advocaat.
Speelde een
toonaangeven-
de rol in de
zogenoemde
fluwelen re-
volutie van Johan
Cruïjff binnen
Ajax die in 2010
werd ingeluid
en jaren zou
voortslepen.

Privé
Getrouwd,
vader van twee
zoons en een
dochter.

stil, maar je kunt de jongens van nu niet kwalijk nemen dat ze in dit circus meegaan en financieel compleet vollopen.”

Je houdt van Ajax en van Feyenoord. Dat wordt door iedereen geaccepteerd, behalve door jouw Ajax-gekke zoons, want zij noemen jou 'kakkerlak'.

„Zij zijn waarschijnlijk nog te jong om het te begrijpen. Ik heb bij Ajax én bij Feyenoord ook mooie tijden beleefd. Ik voel me nog beter thuis in De Kuip dan bij Ajax, maar dat heeft te maken met die Amsterdamse slangenuil.”

Christiane noemt jou 'de straatvechter onder de pleitbezorgers'. Logisch gevolg van het zevende kind in een groot Volendams gezin zijn?

„Straatvechter heeft een ordinaire lading, maar ik ben een vechter die er voor mijn cliënt uithaalt wat erin zit. Ik heb bewust gekozen voor het civiele recht, blijf zover mogelijk uit de buurt van het strafrecht. Tijdens mijn stageperiode moest ik in alle vakgebieden wat doen. Kreeg een dossier toegeschoven: drie jongens die een gewapende bankoverval hadden gepleegd. Ze hadden geschoten met riot guns met afgezaagde lopen en waren zo tekeer gegaan dat twee bankemployeés met een shock in een psychiatrische inrichting moesten worden opgenomen. Moest ik bij de rechter gaan bepleiten dat die jongens eigenlijk vrijgelaten zouden moeten worden. Ik kón dat niet.”

Als profvoetballer was je niet bezeten genoeg, zeg je zelf.

„Omdat ik voetbal als spel zag. Ik was daar als kind dag en nacht mee bezig. Waar De Bal was, was Keje. Het pleintje van de St. Josef-school... Op een blinde muur hadden we een doel getekend en aan de andere kant zetten we een kistje op z'n kant; dat was het andere goaltje. Zó mooi, maar niets meer dan ontspanning. Ik heb voetbal nooit kunnen zien als vechten voor je brood. Dat gevoel heb ik in de rechtszaal wel. Een klant mag van mij verwachten dat ik daar tot aan het gaatje ga en soms zelfs nog iets verder. Daarin moet je niet roomser dan de paus willen zijn.”

Ajax is finalist in de Europa League en ligt een paar maanden later al uit de Champions League voordat het toernooi is begonnen. Het blijft kwakkelen voor de voetballiefhebber in de advocaat.

„Ben ik niet met je eens. Op datzelfde doemdenken heb ik ook mijn zoons aangesproken. Ze zaten te janken nadat Ajax door Nice was uitgeschakeld. Ik heb gezegd: jongens, het gaat echt goed komen met die jonge ploeg. Vervelend is wel dat elk jaar je beste spelers vertrekken en je telkens weer opnieuw moet beginnen.” ●

'We gaan meemaken dat miljard voor speler wordt betaald'

